

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارژمان محو زیست کلان

**قابلیت های میراث فرهنگی و گردشگری شهرستان کلات؛ دروازه مشترک
همگرایی ایران و آسیای مرکزی**

هادی قنبرزاده، مهدی موسوی^{*}، محمدرضا منصوری دانشور، ابوالفضل بهنیا فر

^۱ استادیار، هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، هادی قنبرزاده.

^۲ دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه ریزی روستائی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، تلفن

تماس: ۰۹۱۵۵۷۴۳۸۵ پست الکترونیکی: me.mousavi@chmail.ir

^۳ دانشجوی دکترای جغرافیای طبیعی دانشگاه سیستان و بلوچستان، محمدرضا منصوری دانشور

^۴ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، ابوالفضل بهنیا فر

^۵

چکیده:

شهرستان کلات در شمال شرق ایران واقع در استان خراسان رضوی با زیر ساخت های اکومورفولوژیکی، جذابیت های طبیعی زیادی داشته و از تنوع بی نظیر فرهنگی و تاریخی برخوردار است. در مقیاس ملی، گردشگری کلات نادری می تواند یکی از مناطق بزرگ اکو ژئومورفیک و ژئوتوریستی شمال شرق کشور به شمار آید. این در حالی است که از توان قوی فراملی این منطقه در ایجاد ارتباطات فرهنگی و توریستی بین گستره فرهنگی ایران، ترکمنستان و سایر کشورهای آسیای مرکزی کمتر استفاده شده است. در این تحقیق تلاش شده تا با استفاده از داده های زمین آماری و پتانسیل های گردشگری (توان طبیعی و تاریخی شهرستان کلات) برای ایجاد قطب مشترک گردشگری و اکولوژیکی مشترک بین ایران و کشورهای آسیای مرکزی استفاده شود. رویکرد تحقیق بر باز کردن و توسعه دروازه ای جدید بین ایران و آسیای مرکزی است که شهرستان کلات بیشترین قابلیت را در این ساختار فراملی ایفا می کند. در نهایت با داده های آماری مشخص شد که محور اتصالی شهر مشهد به کلات در ایران با امتداد در خاک ترکمنستان و اتصال به شهر دوشاک این اتصال فضایی را به خوبی تا دوشاک-تجن- مرو و دوشاک- عشق آباد بوجود خواهد داد و از سوی دیگر نیز مشخص شد که قابلیت ییلاقی حوضه های آبریز شهرستان از حوضه ارچنگان تا چهچهه، و پتانسیل های زمین باستان شناسی منطقه می تواند کانون های تفریحی مناسبی برای گردشگران ترکمنستان و کشورهای آسیای مرکزی باشد. ارتباط گردشگری بین مردم ایران و کشورهای گستره توران علاوه بر باز زنده سازی مثبت تعاملات تاریخی می تواند توسعه و غنای سیاسی پایداری را هم در مرزهای شمال شرق کشور فراهم آورد.

واژه های کلیدی:

گردشگری فراملی، همگرایی ایران و آسیای مرکزی، میراث فرهنگی، شهرستان کلات